

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

„W wychowaniu chodzi właśnie o ty, ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem – oto, ażeby bardziej był, a nie tylko więcej miał, aby więc poprzez wszystko co ma, co posiada, umiał bardziej i pełniej być człowiekiem, to znaczy, ażeby również umiał bardziej być nie tylko z drugim ale i dla drugich.”

Jan Paweł II

Nauczanie i wychowanie – respektując chrześcijański system wartości – za podstawę przyjmuje uniwersalne zasady etyki. Kształcenie i wychowanie służy rozwijaniu u młodzieży poczucia odpowiedzialności, miłości Ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata. Szkoła winna zapewnić każdemu uczniowi warunki niezbędne do jego rozwoju, przygotować go do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich w oparciu o zasady solidarności, demokracji, tolerancji, sprawiedliwości i wolności.

USTAWA z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe

Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59 ze zm.)
- Rozporządzenie MEN z dnia 14 lutego 2017r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla szkoły branżowej I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej-www.dziennikustaw.gov.pl
- Rozporządzenie MEN z dnia 18 sierpnia 2015r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polski (zwłaszcza art.72)
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka
- Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych
- Konwencja o Prawach Dziecka

ZAŁOŻENIA SZKOŁY

Szkoła Podstawowa w Łubnie Szlacheckim stwarza warunki do wszechstronnego rozwoju osobowego ucznia poprzez wspieranie jego naturalnej aktywności i dążenia do poznania prawdy, dobra i piękna w świecie, dzięki ciekawej ofercie edukacyjnej, rozwijaniu zainteresowań dziecka i rozbudzaniu jego pasji.

Towarzyszymy uczniom w odkrywaniu, przeżywaniu i rozumieniu świata. Jednocześnie jesteśmy wrażliwi na uczniów osiągających słabe wyniki w nauce lub niemogących odnaleźć się w szkolnej rzeczywistości.

Uczymy dzieci i młodzież życzliwości i przyjaznych postaw wobec siebie poprzez wyrabianie umiejętności słuchania innych, poświęcanie czasu innym, niesienie pomocy potrzebującym.

Doceniamy poczucie własnej wartości i uznajemy godność i honor każdego człowieka za niepodważalną wartość. Dotyczy to uczniów, nauczycieli, wszystkich pracowników szkoły, rodziców i osób odwiedzających szkołę.

Dążymy do tego, by obowiązującym językiem był poprawny, kulturalny język polski pozbawiony wulgaryzmów. Prawdomówność, szczerść, partnerstwo – to podstawa budowania dobrej atmosfery i konstruktywnej współpracy. Prawdomówność nie służy krytykowaniu i obrażaniu innych, lecz prowadzi do polepszenia atmosfery w naszym środowisku szkolnym. Koncentrujemy się na osiągnięciach i sukcesach ucznia a nie na tym, czego uczeń nie potrafi.

Uczniowie współdecydują o wielu istotnych rzeczach, sprawach mających miejsce w szkole poprzez działalność SU. Współdecydowanie pociąga za sobą odpowiedzialność. Wdrażamy uczniów do odpowiedzialności za własną naukę i osiągnięcia.

Uczymy dzieci i młodzież poszanowania pomieszczeń i sprzętów w nich się znajdujących. Dbamy również o tereny przyszkolne. Każdy zespół klasowy urządza swoją pracownię i opiekuje się nią. Dbamy o bezpieczeństwo wszystkich osób przebywających na terenie szkoły.

Obowiązkiem każdego nauczyciela jest rzetelne przygotowanie się do zajęć. Nauczyciel uwzględnia indywidualne możliwości uczniów oraz dąży do rozwijania ich uzdolnień i zainteresowań. Nauczyciel powinien być dla uczniów nie tylko dydaktykiem, ale i doradcą, trenerem, przewodnikiem i opiekunem. Nauczyciel, jak każdy człowiek, nie jest nieomylny. Również on ma prawo popełniać błędy, ale jego obowiązkiem jest przyznać się do nich i je naprawić.

Stwarzamy możliwości jak najlepszej współpracy z rodzicami poprzez zapewnienie warunków życzliwej, otwartej rozmowy i współdecydowania o działalności szkoły. Pragniemy włączenia rodziców w pracę szkoły poprzez ich udział w interesujących spotkaniach, umożliwienie sponsorowania wycieczek i imprez organizowanych dla uczniów.

Program wychowawczo-profilaktyczny obejmuje treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów oraz treści i działania o charakterze profilaktycznym dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów, przygotowane w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb i problemów występujących w danej społeczności szkolnej, skierowanej do uczniów, nauczycieli i rodziców.

Działalność wychowawczo-profilaktyczna w szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych,
- psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia,
- społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym.
- aksjologicznej- obejmującej przede wszystkim posiadanie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości oraz poczucia sensu istnienia.

I Charakterystyka sylwetki absolwenta

- W zakresie wiedzy:

- a) zna podstawowe wiadomości niezbędne w dalszym kształceniu i życiu,
- b) zna kulturę, obyczaje i historię własnej miejscowości, regionu i kraju,
- c) ma wiadomości o otaczającym świecie i zjawiskach w nich zachodzących,
- d) posiada wiedzę o zagrożeniach wynikających ze współczesnej cywilizacji,
- e) posiada wiedzę z zakresu zdrowego stylu życia,
- f) jest świadomy spektrum zagrożeń wynikających ze stosowania używek i substancji szkodliwych.

2. W zakresie umiejętności:

- a) potrafi korzystać z różnych źródeł informacji,
- b) umie stosować poznane wiadomości w życiu,
- c) dzieli się swoją wiedzą i współpracuje w zespole,
- d) potrafi samodzielnie dostrzegać i rozwiązywać problemy,
- e) posiada umiejętności komunikowania i zachowywania w różnych sytuacjach,
- f) potrafi zachować się właściwie w sytuacji trudnej, kryzysowej
- g) potrafi porozumiewać się w co najmniej jednym języku.

3. W zakresie postaw:

- a) posiada stabilny system wartości,
- b) jest konsekwentny w dążeniu do zaplanowanego celu,
- c) aktywnie uczestniczy w życiu społeczno – kulturalnym,

- d) w pełni odpowiada za swoje postępowanie i czyny,
- e) ma poczucie własnej wartości, jest asertywny,
- f) jest kulturalny, wrażliwy i tolerancyjny,
- g) przestrzega norm poszanowania rówieśników i dorosłych,
- h) jest uczciwy wobec siebie i innych.

II Diagnoza środowiska szkolnego i sytuacji wychowawczej

Przy opracowaniu programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły uwzględniono:

- dotychczasowe doświadczenia szkoły,
- propozycje dotyczące treści o charakterze wychowawczym i profilaktycznym, autorstwa rodziców, uczniów i nauczycieli,
- analizę sytuacji wychowawczej, w tym zagrożeń uzależnieniami,
- przewidywane zmiany w szkole i środowisku uczniów, które w najbliższej przyszłości będą miały wpływ na proces wychowania,
- strategie działań wychowawczych i zapobiegawczych oraz interwencyjnych wobec młodzieży zagrożonej uzależnieniem i demoralizacją.

III Cele programu

- **w sferze psychicznej, społecznej i aksjologicznej:**

1. Kształtowanie wszechstronnego rozwoju osobowego ucznia w wymiarze intelektualnym, psychicznym, społecznym, moralnym, duchowym zgodnie z akceptowanym społecznie systemem wartości, ukierunkowanie ku wartościom;
2. Wprowadzenie uczniów w świat wartości, w tym ofiarności, współpracy, solidarności, altruizmu, wskazywanie wzorców postępowania i budowanie relacji społecznych, sprzyjających bezpiecznemu rozwojowi ucznia (rodzina, przyjaciele);
3. Wzmocnienie poczucia tożsamości indywidualnej, kulturowej, narodowej, regionalnej i etnicznej; kształtowanie postawy obywatelskiej, patriotyzmu i szacunku dla tradycji;
4. Kształtowanie postaw sprzyjających rozwojowi osobistemu takich jak: uczciwość, wiarygodność, wytrwałość, poczucie własnej wartości, kultura osobista;
5. Kształtowanie postawy otwartej wobec świata i innych ludzi, aktywności w życiu społecznym oraz odpowiedzialności za zbiorowość;
6. Rozwinięcie kompetencji, takich jak: kreatywność, innowacyjność i przedsiębiorczość;
7. Formowanie u uczniów poczucia godności własnej osoby i szacunku dla godności innych osób;
8. Ukazanie wartości wiedzy jako podstawy do rozwoju i rozumienia świata, motywowanie do nauki;

9. Wsparcie ucznia w rozpoznawaniu własnych predyspozycji i określaniu drogi dalszej edukacji;

- **w sferze fizycznej**

10. Przeciwdziałanie demoralizacji, narkomanii, używaniu dopalaczy i innych substancji szkodliwych oraz innym uzależnieniom;

11. Nauka alternatywnych w stosunku do agresji form zachowania i postępowania;

12. Eliminacja zjawiska cyberprzemocy poprzez zapoznanie z zasadami poruszania się w cyberprzestrzeni (Netykieta);

13. Kształtowanie umiejętności i kompetencji społecznych w sytuacjach trudnych i kryzysowych;

14. Kształtowanie zachowań prozdrowotnych;

15. Zapoznanie z zagrożeniami bezpieczeństwa i zdrowia oraz uczenie prawidłowej reakcji wobec nich;

16. Kształtowanie postaw proekologicznych.

IV Sposób realizacji celów programu

Zadania programu	Spodziewane efekty	Metody / formy realizacji
Kształtowanie wszechstronnego rozwoju osobowego ucznia w wymiarze intelektualnym, psychicznym, społecznym, moralnym, duchowym zgodnie z akceptowanym społecznie systemem wartości, ukierunkowanie ku wartościom; Wprowadzenie uczniów w świat wartości, w tym ofiarności, współpracy, solidarności, altruizmu, wskazywanie wzorców postępowania i budowanie relacji społecznych, sprzyjających bezpiecznemu rozwojowi ucznia (rodzina, przyjaciele);	• podniesienie efektów kształcenia• rozbudzenie i zaspokojenie ciekawości poznawczej ucznia • postawa otwartości, altruizmu i wrażliwości na potrzeby innych• umiejętność współdziałania w grupie i działania na rzecz społeczeństwa	• zajęcia rozwijające z różnych dziedzin• zajęcia z wychowawcą, pedagogiem, psychologiem• projekty edukacyjne• spotkania z ciekawymi ludźmi• udział w ogólnopolskiej akcji „Jak nie czytam, jak czytam” • wolontariat (organizacja akcji charytatywnych)

Kształtowanie postawy otwartej wobec świata i innych ludzi, aktywności w życiu społecznym oraz odpowiedzialności za zbiorowość		• Dzień Babci i Dziadka, Dzień Matki- przedsięwzięcia integrujące środowisko lokalne, rodziców, uczniów i nauczycieli
Wzmocnienie poczucia tożsamości indywidualnej, kulturowej, narodowej, regionalnej i etnicznej; kształtowanie postawy obywatelskiej, patriotyzmu i szacunku dla tradycji	• poznanie przez uczniów symboli narodowych, historii kraju i świata • poznanie najbliższej okolicy, stolicy i innych miast polskich • poznanie sylwetek słynnych Polaków, zasłużonych dla środowiska lokalnego	• uczestnictwo w uroczystościach o charakterze szkolnym i państwowym, strój galowy • konkursy historyczne • pogadanki w czasie godziny wychowawczej • projekcja filmów historycznych • wycieczki • gazetki • szkolna strona internetowa
Formowanie u uczniów poczucia godności własnej osoby i szacunku dla godności innych osób	• wdrożenie do poszanowania odmienności innych w sferze wiary, poglądów, upodobań i zainteresowań, wyglądu zewnętrznego, sytuacji materialnej itd.	• spotkania z rodzicami • spektakle profilaktyczne • pogadanki • dyskusje • warsztaty, prelekcje, filmy
Kształtowanie postaw sprzyjających rozwojowi osobistemu takich jak: uczciwość, wiarygodność, wytrwałość, poczucie własnej wartości, kultura osobista	• kształtowanie postaw akceptujących niepełnosprawność, przyswajanie sobie podstawowych zasad tolerancji • eliminacja zachowań nieuczciwych, • poznanie elementarnych norm współżycia społecznego w grupie rówieśniczej • dbałość o czystość języka w mowie i piśmie	• konkursy literackie, recytatorskie I ortograficzne
Ukazanie wartości wiedzy jako podstawy do rozwoju i	• poszerzenie zasobu wiedzy i umiejętności • wyposażenie uczniów w	• uatrakcyjnianie metod i form kształcenia (innowacyjność, metoda projektu, multimedia) • współpraca z instytucjami kultury

rozumienia świata, motywowanie do nauki; Rozwinięcie kompetencji, takich jak: kreatywność, innowacyjność i przedsiębiorczość; Wsparcie ucznia w rozpoznawaniu własnych predyspozycji i określaniu drogi dalszej edukacji;	kompetencje czytelnicze wpływające na kształtowanie twórczego myślenia • świadomy i trafny wybór dalszej drogi kształcenia i zawodu	• partnerstwo z wyższymi uczelniami (PWSZ w Krośnie) • warsztaty preorientacji zawodowej, również we współpracy z PPP w Jaśle oraz MCIZ w Krośnie • wycieczki do zakładu pracy • giełda szkół • dni otwarte szkół
Zaznajomienie z zagrożeniami bezpieczeństwa i zdrowia oraz uczenie prawidłowej reakcji na te zagrożenia	• znajomość zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym • wdrożenie uczniów do przestrzegania podstawowych zasad bezpiecznego zachowania się w czasie lekcji, przerw, zajęć pozalekcyjnych, w drodze do szkoły i ze szkoły • nauka prawidłowych zachowań w razie np. pożaru, wypadku, kradzieży, alarmu, aktu terrorystycznego, zagrożeń ze strony pogody	• Przeprowadzenie egzaminu na kartę rowerową • prowadzenie zajęć wychowania komunikacyjnego oraz edukacji dla bezpieczeństwa z elementami ratownictwa medycznego • spotkania z policjantem, strażakiem, ratownikiem • próbna ewakuacja • konkursy pożarnicze oraz bezpieczeństwa w ruchu drogowym • gazetki • szkolna strona internetowa
Przeciwdziałanie demoralizacji, narkomanii, używaniu dopalaczy i innych substancji szkodliwych oraz innym uzależnieniom; Nauka alternatywnych w	• uczeń zna zagrożenia zdrowotne, moralne i prawne wynikające ze stosowania używek i substancji szkodliwych • uczeń potrafi zachować się w	• warsztaty, spotkania, koncerty, spektakle profilaktyczne • konkursy • filmy i prezentacje o charakterze profilaktycznym • pedagogizacja rodziców • gazetki

stosunku do agresji form zachowania i postępowania; Eliminacja zjawiska cyberprzemocy poprzez zapoznanie z zasadami poruszania się w cyberprzestrzeni (Netykieta); Kształtowanie umiejętności i kompetencji społecznych w sytuacjach trudnych i kryzysowych;	sposób asertywny • uczeń zna i stosuje zasady Netykiety, bezpiecznie porusza się w przestrzeni cyfrowej • kształcenie umiejętności krytycznego wyboru informacji medialnych, zagrożeń ze strony mediów, skutków uzależnień od telewizji, internetu, gier komputerowych • uczeń potrafi właściwie zareagować w sytuacji trudnej, wie gdzie i jak szukać pomocy	• edukacja informatyczna
Kształtowanie zachowań prozdrowotnych	• korekta wad postawy, • kształtowanie nawyku dbania o własne zdrowie • zwrócenie uwagi na utrzymanie higieny ciała • zastosowanie zasad zdrowego stylu życia, odżywiania • wdrożenie uczniów do umiejętnego organizowania warsztatu pracy i zachowania higieny psychicznej	• elementy gimnastyki korekcyjnej na lekcjach wychowania fizycznego • lekcje przedmiotowe i zajęcia realizujące edukację zdrowotną • pogadanki na godzinach wychowawczych • organizacja czynnego wypoczynku w czasie wolnym, konkursy/działania dotyczące zdrowego stylu życia • lekcje wychowania fizycznego i dodatkowe zajęcia sportowe • zajęcia w terenie, wycieczki piesze, • spotkania z pielęgniarką • warsztaty, prelekcje, koncerty, filmy • realizacja programów: „Żyj smacznie i zdrowo”, „Wiem co jem” „Program dla szkół – mleko i przetwory”, gazetki • szkolna strona internetowa, „Trzymaj formę”
Kształtowanie postaw proekologicznych	• umiejętność obserwowania przyrody	• wycieczki krajoznawcze • konkursy

Przeciwdziałanie chorobom zakaźnym, w tym koronawirusa Covid – 19	• uświadomienie odpowiedzialności za środowisko • poznanie współzależności między człowiekiem, a środowiskiem naturalnym • zapobieganie rozprzestrzeniania się chorób zakaźnych na terenie szkoły • podniesienie świadomości członków społeczności szkolnej na temat skutków zachorowania na choroby zakaźne • wdrażanie wszystkich członków społeczności szkolnej oraz rodziców do przestrzegania podstawowych zasad bezpiecznego zachowywania się w czasie zagrożenia epidemiologicznego	• zbiórka makulatury • zbiórka baterii • Opracowanie regulaminu funkcjonowania szkoły w czasie epidemii koronawirusa Covid – 19 • Przestrzeganie przez wszystkich członków społeczności szkolnej regulaminu • Poruszanie problematyki związanej z chorobami zakaźnymi, w tym z Covid – 19, podczas lekcji z wychowawcą oraz podczas innych zajęć szkolnych • Zorganizowanie dla rodziców spotkania promującego stosowanie bezpiecznych zasad chroniących przed koronawirusem Covid – 19 • Wyposażenie szkoły w środki ochrony osobistej oraz środki dezynfekujące • Dostosowanie regulaminów pracowni do obowiązujących zasad bezpieczeństwa i higieny

V Treści wychowawczo-profilaktyczne do realizacji na poszczególnych etapach edukacji

Tabela nr 1. Treści wychowawczo-profilaktyczne do realizacji w przedszkolu i w klasach I-III

Obszar Zdrowie-edukacja zdrowotna	Zadania- przedszkole i klasy I-III Zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych, kształtowanie umiejętności kreowania środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia; Zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej; Przygotowanie do podejmowania działań mających na celu zdrowy styl życia w aspekcie fizycznym i psychicznym; Kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie;

	także poszanowania innych kultur i tradycji, określanie swojej przynależności kulturowej poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym, uczestniczenie w życiu kulturalnym środowiska rodzinnego, szkolnego, lokalnego oraz wydarzeniach organizowanych przez najbliższą społeczność; Kształtowanie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z dziełami literackimi i wytworami kultury, zapoznanie z wybranymi dziełami architektury i sztuk plastycznych należących do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury, wyzwalanie potrzeby kontaktu z literaturą i sztuką dla dzieci; Kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji; Inspirowanie do podejmowania aktywności i inicjatyw oraz pracy zespołowej, wspomaganie działań służących kształtowaniu własnego wizerunku i otoczenia; Przygotowanie do radzenia sobie w sytuacjach codziennych wymagających umiejętności praktycznych, budzenie szacunku dla pracy ludzi różnych zawodów; Przygotowanie do podejmowania działań mających na celu identyfikowanie i rozwijanie własnych zainteresowań, Wstępne kształtowanie postaw wyrażających szacunek do symboli i tradycji narodowych oraz tradycji związanych z rodziną, szkołą i społecznością lokalną; Kształtowanie umiejętności wyrażania własnych emocji w różnych formach ekspresji; Kształtowanie poczucia własnej wartości dziecka, podtrzymywanie ciekawości poznawczej, rozwijanie kreatywności i przedsiębiorczości oraz brania odpowiedzialności za swoje decyzje i działania; Kształtowanie świadomości odmienności osób niepełnosprawnych, innej narodowości, wyznania, tradycji kulturowej oraz ich praw.
Bezpieczeństwo- profilaktyka zachowań ryzykownych	Zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz sytuacjach nadzwyczajnych;

(problemowych)	Kształtowanie umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, korzystania z technologii informacyjno- komunikacyjnych, kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów, respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, internetu i multimediiów; Przygotowanie do bezpiecznego i rozsądnego korzystania z narzędzi i urządzeń technicznych, bezpiecznego organizowania zajęć ruchowych i poruszania się po drogach; Przygotowanie do bezpiecznego korzystania ze środków komunikacji, zapobiegania i przeciwdziałania sytuacjom problemowym; Kształtowanie umiejętności utrzymywania ładu i porządku wokół siebie, w miejscu nauki i zabawy

Tabela nr 2. Treści wychowawczo-profilaktyczne do realizacji podczas godzin do dyspozycji wychowawcy w klasach IV-VIII i gimnazjum

Obszary	Klasa IV	Zadania Klasa V	Klasa VI	Klasa VII	Klasa VIII/gimnazjum
Zdrowie- edukacja zdrowotna	Nabycie podstawowej wiedzy na temat stresu. Inspirowanie młodzieży do myślenia o własnej motywacji do działania. Nabywanie umiejętności gromadzenia i porządkowania wiedzy o sobie. Kształtowanie postaw otwartych na	Zachęcanie uczniów do pracy nad własną motywacją oraz analizą czynników, które ich demotywują. Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych. Prezentowanie sposobów pokonywania własnych słabości oraz akceptowania ograniczeń i	Kształtowanie umiejętności rozpoznawania własnych cech osobowości. Kształtowanie konstruktywnego obrazu własnej osoby, np. świadomości mocnych i słabych stron. Rozwijanie właściwej postawy wobec zdrowia i życia jako najważniejszych wartości.	Kształtowanie postawy proaktywnej, w której uczeń przejmuje inicjatywę, ale też odpowiedzialności za swoje działania, decyzje. Kształtowanie umiejętności świadomego wyznaczania sobie konkretnych celów. Rozwijanie umiejętności	Kształtowanie postawy uczniów nastawionej na rozwiązania- charakteryzującej się samoświadomością, wyobraźnią, kreatywnością. Kształtowanie umiejętności wyznaczania sobie celów krótko- i długoterminowych. Rozwijanie umiejętności ustalania priorytetów uwzględniając kryteria ważności i pilności.

	poszukiwanie pomocy oraz porady, kiedy zaczynają się trudności i kiedy wybór jest ważny i trudny. Kształtowanie postaw prozdrowotnych poprzez promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia.	niedoskonałości.	Doskonalenie i wzmacnianie zdrowia fizycznego.	hierarchizacji zadań. Podnoszenie poczucia własnej wartości poprzez określanie osobistego potencjału. Kształtowanie świadomości własnego ciała z uwzględnieniem zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania.	Rozwijanie umiejętności oceny własnych możliwości. Kształtowanie świadomości dotyczącej wykorzystania ruchu w życiu człowieka jako skutecznego sposobu dbania o zdrowie psychiczne.
Relacje- kształtowanie postaw społecznych	Kształtowanie umiejętności właściwej komunikacji, stanowiącą podstawę współdziałania. Kształtowanie umiejętności asertywnego wyrażania własnych potrzeb. Rozwijanie wrażliwości na potrzeby i trudności innych ludzi.	Rozwijanie umiejętności rozumienia innych, która sprzyja efektywnej współpracy. Wyzwalanie chęci do działania na rzecz innych osób w celu poprawy ich sytuacji (wolontariat). Rozwijanie poczucia przynależności do grupy (samorząd uczniowski, klub, drużyna, wspólnota).	Kształtowanie umiejętności współpracy w dążeniu do osiągnięcia celu. Uwrażliwianie na różne obszary ludzkich problemów i potrzeb poprzez krzewienie potrzeby udzielania pomocy (wolontariat). Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych: wyrażania własnych opinii, przekonań, poglądów.	Kształtowanie umiejętności wchodzenia w interakcje z ludźmi w sposób zapewniający zadowolenie obydwu stron. Kształtowanie umiejętności szukania inspiracji, rozwijanie własnej kreatywności. Rozwijanie odpowiedzialności za siebie i innych	Rozwijanie umiejętności poszukiwania takich rozwiązań, które stwarzają korzyści dla obydwu stron. Rozwijanie umiejętności dostrzegania pozytywnych aspektów działania zespołowego poprzez docenianie różnic zdań i wiedzy, doświadczeń, specjalizacji, kompetencji. Rozwijanie potrzeby ciągłego doskonalenia siebie jako jednostki, członka rodziny i społeczeństwa.

	Kształtowanie postawy szacunku i zrozumienia wobec innych osób. Rozwijanie zdolności do inicjowania i podtrzymywania znaczących głębszych relacji. Budowanie atmosfery wzajemnego szacunku w społeczności szkolnej.	Kształtowanie otwartości na doświadczenia innych ludzi, ich sposobów rozwiązywania problemów, na nową wiedzę. Rozwijanie świadomości dotyczącej roli osób znaczących autorytetów.	Rozwijanie świadomości roli i wartości rodziny w życiu człowieka. Rozwijanie samorządności.	(wolontariat).	
Kultura- wartości, normy i wzory zachowań.	Zapoznanie z rolą zainteresowań w życiu człowieka. Uwrażliwianie na kwestie moralne, np. mówienie prawdy, sprawiedliwego traktowania. Kształtowanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia. Kształtowanie potrzeby	Rozwijanie zainteresowań i pasji uczniów. Budowanie samoświadomości dotyczącej praw, wartości, wpływów oraz postaw. Rozwijanie umiejętności wyrażania własnych emocji. Rozwijanie umiejętności właściwego	Rozwój zainteresowań, poszerzenie autonomii i samodzielności. Rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływów rówieśników i mediów na zachowanie. Dokonywanie analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań i	Popularyzowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego. Rozwijanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia i samokształcenia, zaangażowania w zdobywanie wiedzy i umiejętności. Rozwijanie takich cech jak: pracowitość, odpowiedzialność,	Popularyzowanie wiedzy o różnicach kulturowych oraz rozwijanie umiejętności korzystania z niej w kontakcie z przedstawicielami innych narodowości. Popularyzowanie wiedzy i rozwijanie świadomości na temat zasad humanitaryzmu. Rozwijanie poczucia odpowiedzialności poprzez podejmowanie działań na rzecz lokalnej społeczności.

Bezpieczeństwo- profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	uczestnictwa w kulturze.	zachowania się z uwzględnieniem sytuacji i miejsca.	czynników, które na nie wpływają. Rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego.	prawdomówność, rzetelność i wytrwałość. Umacnianie więzi ze społecznością lokalną.	
	Redukowanie agresywnych zachowań poprzez uczenie sposobów rozwiązywania problemów.	Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu- podstawy negocjacji i mediacji.	Dostarczanie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach.	Rozwijanie postaw opartych na odpowiedzialności za dokonywane wybory i postępowanie.	Propagowanie wiedzy na temat prawnych i moralnych skutków posiadania, zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych.
	Budowanie atmosfery otwartości i przyzwolenia na dyskusję.	Rozwijanie umiejętności identyfikowania przyczyn własnego postępowania.	Budowanie atmosfery wsparcia i zrozumienia w sytuacji problemowej oraz promowanie rzetelnej wiedzy mającej na celu zredukowanie lęku.	Dostarczanie wiedzy z zakresu prawa dotyczącego postępowania w sprawach nieletnich.	Rozwijanie umiejętności wykorzystywania elementów negocjacji i mediacji w sytuacji rozwiązywania konfliktów.
	Uświadamianie zagrożeń wynikających z korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych.	Dokonywanie analizy wpływu nastawienia do siebie i innych na motywację do podejmowania różnorodnych zachowań.	Rozwijanie umiejętności radzenia sobie z własnymi negatywnymi emocjami oraz z zachowaniami agresywnymi.	Przeciwdziałanie ryzykownym zachowaniom seksualnym.	Rozwijanie umiejętności podejmowania działań zgodnych ze zweryfikowanymi źródłami wiedzy.
	Zwiększanie wiedzy na temat środków uzależniających i zagrożeń z nimi związanych. Rozwijanie	Rozwijanie poczucia osobistej odpowiedzialności, zachęcanie do angażowania się w prawidłowe i zdrowe	Kształtowanie przekonań dotyczących	Rozwijanie umiejętności reagowania w sytuacjach kryzysowych, niesienia pomocy dotkniętym nimi osobom oraz	Utrwalenie umiejętności oceny konsekwencji podejmowania działań dla siebie i dla innych- określanie alternatywnych rozwiązań problemu. Rozwijanie umiejętności

	umiejętności troski o własne bezpieczeństwo w relacjach z innymi.	zachowania. Doskonalenie umiejętności rozpoznawania symptomów uzależnienia od komputera i internetu.	znaczenia posiadanych informacji, których wykorzystanie pomaga w redukowaniu lęku w sytuacjach kryzysowych. Rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności, a w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci.	minimalizowania ich negatywnych skutków. Rozwijanie umiejętności lepszego rozumienia siebie poprzez poszukiwanie i udzielanie odpowiedzi na pytania: Kim jestem? Jakie są moje cele i zadania życiowe?	przewodzenia rozmowy w sytuacji konfliktu- podstawy negocjacji i mediacji.

VI Odpowiedzialni za realizację programu

Program wychowawczo-profilaktyczny jest realizowany w oparciu o współpracę rodziców, uczniów i nauczycieli.

Współpraca z rodzicami jest realizowana poprzez:

- Indywidualne spotkania nauczycieli z rodzicami według potrzeb.
- Zapoznanie rodziców z:
 - zadaniami i zamierzeniami dydaktycznymi oraz wychowawczo-profilaktycznymi w danej klasie i szkole,
 - przepisami dotyczącymi zasad oceniania klasyfikowania i promowania uczniów,
 - organizacją opieki psychologiczno-pedagogicznej, harmonogramem zajęć pozalekcyjnych organizowanych przez szkołę.

- Udział rodziców w podejmowaniu decyzji istotnych dla pracy szkoły.

Rodzice:

- wspierają dziecko we wszystkich jego poczynaniach i zapewniają mu poczucie bezpieczeństwa,
- wspierają wychowawców i nauczycieli w podejmowanych przez nich działaniach, służą wiedzą, doświadczeniem i pomocą,
- aktywnie uczestniczą w życiu szkoły,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci (np. czuwają nad bezpiecznym korzystaniem z Internetu),
- zapewniają dziecku poczucie bezpieczeństwa.

Wychowawcy, pedagog i nauczyciele:

- starają się poznać sytuację rodzinną i osobistą ucznia,
- opracowują i realizują szkolny program wychowawczo-profilaktyczny,
- prowadzą dokumentację nauczania,
- wspierają rozwój uczniów i usamodzielnianie się,
- dbają o poczucie bezpieczeństwa i akceptację ucznia w klasie,
- wnioskuje o objęcie pomocą psychologiczno-pedagogiczną uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych,
- informują rodziców o proponowanych formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- integrują oddział,
- wykorzystują potencjał grupy do wspierania jej członków, oceniają zachowania uczniów,
- promują osiągnięcia klasy i pojedynczych uczniów,
- inspirują pracę zespołową w klasie, przydzielają zespołom zadania na rzecz klasy, szkoły i środowiska oraz wspólnie oceniają stopień ich realizacji,
- współpracują z dyrekcją szkoły,
- współdziałają z instytucjami pracującymi na rzecz dziecka, policją, poradnią psychologiczno-pedagogiczną, sądami rodzinnymi,
- udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów,
- wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania,
- informują o potrzebach związanych z problemami w nauce oraz o przejawianych zdolnościach,
- inspirują uczniów do twórczych poszukiwań, aktywności i samodzielności,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu,
- reagują na przejawy nietolerancji, dyskryminacji i innych negatywnych zachowań,

- wspólnie z pedagogiem zabiegają o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów, dostosowują wymagania edukacyjne do specyficznych potrzeb ucznia,
- współtworzą atmosferę życzliwości i zrozumienia, budzą szacunek swoją wiedzą, kompetencją i postawą,
- proponują uczniom pozytywne formy wypoczynku dostępne w szkole i poza nią.

Uczniowie:

- współorganizują imprezy i akcje szkolne,
- znają i przestrzegają norm zachowania obowiązujących członków społeczności szkolnej,
- akceptują innych uczniów i szanują ich prawa,
- współtworzą społeczność szkolną i wykorzystują swe prawo do samorządności,
- kierują swym rozwojem i stają się coraz bardziej samodzielni,
- mają szacunek do kultury, języka i tradycji narodowej,
- uczestniczą w opiniowaniu dokumentów szkolnych – statutu, programu wychowawczo-profilaktycznego.

VII Ewaluacja programu

Przebieg pracy wychowawczo-profilaktycznej i jej efekty poddawane są systematycznej obserwacji i ocenie, służą doskonaleniu pracy i pomocy w opracowaniu kolejnej wersji programu.

Rodzaje ewaluacji:

- celów- określa stopień realizacji zamierzonych celów wychowawczo-dydaktycznych,
- wyników-skupia się na skutkach podjętych działań,
- procesu-określa przedmiot, termin i sposób przeprowadzonych działań.

Źródła ewaluacji:

- rodzice, uczniowie, nauczyciele,
- dokumentacja,
- (zewnątrzni, niezależni obserwatorzy.)

Metody/Narzędzia ewaluacji:

- obserwacja,

- wywiad,
- (ankieta/kwestionariusz,)
- grupy fokusowe,
- analiza szkolnej dokumentacji,
- analiza przypadku.

Ewaluacja programu nastąpi po trzech latach jego funkcjonowania. Uzyskane wyniki posłużą do analizy przeprowadzonych działań, ich skuteczności oraz potrzeby wprowadzenia ewentualnych zmian.